

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Andrzej Jakubiak

Warszawa, 2016 – 07 – 18

DPP/WOPI/024/30/7/2016

Grzegorz Bierecki
Senator RP

Przewodniczący
Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Grzegorz Bierecki

W odpowiedzi na pismo z dnia 8 lipca 2016 r. (BPS/KBFP/042/005/16) w sprawie wyrażenia opinii do treści projektu uchwały Senatu wzywającej Komisję Nadzoru Finansowego, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Prokuratora Generalnego do wyeliminowania z obrotu prawnego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej umów kredytowych indeksowanych w walucie obcej lub denominowanych w walucie obcej, zawierających w swojej treści niedozwolone klauzule umowne – druk senacki nr 218, uprzejmie informuję co następuje.

Odniesienie się do projektu powyższej uchwały Senatu nie jest możliwe bez określania mających zastosowanie w tym przypadku ram prawnych działalności Komisji Nadzoru Finansowego. Do działalności Komisji w tym zakresie zastosowanie znajdują przepisy art. 4 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz art. 133 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo bankowe, określające zadania Komisji Nadzoru Finansowego i cele nadzoru oraz czynności podejmowane w ramach nadzoru bankowego.

W ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym określono, że do zadań Komisji należy m.in.: sprawowanie nadzoru nad rynkiem finansowym celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, zaufania do rynku finansowego, a także zapewnienie ochrony interesów uczestników tego rynku również poprzez rzetelną informację dotyczącą funkcjonowania rynku; podejmowanie działań służących prawidłowemu funkcjonowaniu rynku finansowego; stwarzanie możliwości polubownego i pojednawczego rozstrzygania sporów między uczestnikami rynku finansowego, w szczególności sporów wynikających ze stosunków umownych między

podmiotami podlegającymi nadzorowi Komisji a odbiorcami usług świadczonych przez te podmioty.

Natomiast w ustawie Prawo bankowe wskazano m.in. że celem nadzoru jest zapewnienie: bezpieczeństwa środków pieniężnych gromadzonych na rachunkach bankowych; zgodności działalności banków z przepisami ustawy, rozporządzenia nr 575/2013, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, statutem oraz decyzją o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku; zgodności działalności prowadzonej przez banki zgodnie z art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi z przepisami tej ustawy, niniejszej ustawy oraz statutem. W zakresie czynności podejmowanych w ramach nadzoru bankowego wskazano m.in. na: badanie jakości systemu zarządzania bankiem, w szczególności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej oraz badanie zgodności udzielanych kredytów, pożyczek pieniężnych, akredytyw, gwarancji bankowych i poręczeń oraz emitowanych bankowych papierów wartościowych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

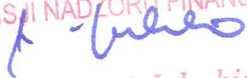
W ramach podejmowanych działań Komisja Nadzoru Finansowego zobowiązana jest do przestrzegania nałożonych na nią ustawowych ograniczeń. Podstawowym i najistotniejszym w niniejszej sprawie jest ograniczenie określone w art. 138 ust. 7 ustawy Prawo bankowe. Zgodnie z tym przepisem środki podejmowane w ramach nadzoru nie mogą naruszać umów zawartych przez bank, z wyłączeniem umów z towarzystwami funduszy inwestycyjnych tworzących fundusze sekurytyzacyjne lub funduszami sekurytyzacyjnymi, umów o kredytowy instrument pochodny, umów zawartych przez bank krajowy z podmiotami działającymi w tym samym holdingu oraz umów zawartych przez bank krajowy z podmiotami, z którymi posiada bliskie powiązania oraz poszczególnych umów outsourcingu. Zatem w myśl tego przepisu Komisja Nadzoru Finansowego w ramach podejmowanych czynności nie może ingerować w postanowienia jakichkolwiek umów kredytowych, nie mówiąc już o wyeliminowaniu z obrotu jakichkolwiek zawartych umów.

Niemniej jednak Komisja Nadzoru Finansowego realizuje swoje normatywne obowiązki zgodnie ze swoimi uprawnieniami w tym zakresie, m.in. poprzez: wydawanie rekomendacji (Rekomendacja S), kierowanie pism do podmiotów nadzorowanych, w tym zaleceń pionspekcyjnych, oraz organizowanie seminariów np.: Seminarium „*Niedozwolone klauzule umowne w umowach z bankami w szczególności w umowach kredytów hipotecznych*” skierowanego do rzeczników konsumentów.

Odnosząc się do samego projektu uchwały należy zauważyć, że stanowi on o wyeliminowaniu z obrotu prawnego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej umów kredytowych denominowanych w walucie obcej lub indeksowanych do waluty obcej, zawierających w swojej treści niedozwolone klauzule umowne. Powstaje wątpliwość, czy treść projektu uchwały nie powinna zostać doprecyzowana w ten sposób, aby uchwała odnosiła się do wyeliminowania jedynie klauzul niedozwolonych, które występują w obowiązujących umowach. Całkowita eliminacja z obrotu prawnego umów, o których mowa w projekcie uchwały mogłaby nie być zgodna z interesem klientów, którzy byłiby tym samym

zobowiązani do jednorazowego zwrotu kwoty udzielonego kredytu w przypadku rozwiązania takiej umowy.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego stoi na stanowisku, że dostosowanie postanowień umów pomiędzy bankami a kredytobiorcami poprzez usunięcie z nich klauzul abuzywnych jest jak najbardziej zasadne i potrzebne. Także z punktu widzenia interesów samych banków korzystne wydaje się dostosowanie brzmienia umów do obowiązujących przepisów prawa (zmniejszone ryzyko prawne, zmniejszone ryzyko reputacyjne). Niemniej jednak działania Komisji w tym zakresie powinny mieścić się w ramach zakreślonych przepisami granic kompetencyjnych.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Andrzej Jakubiak